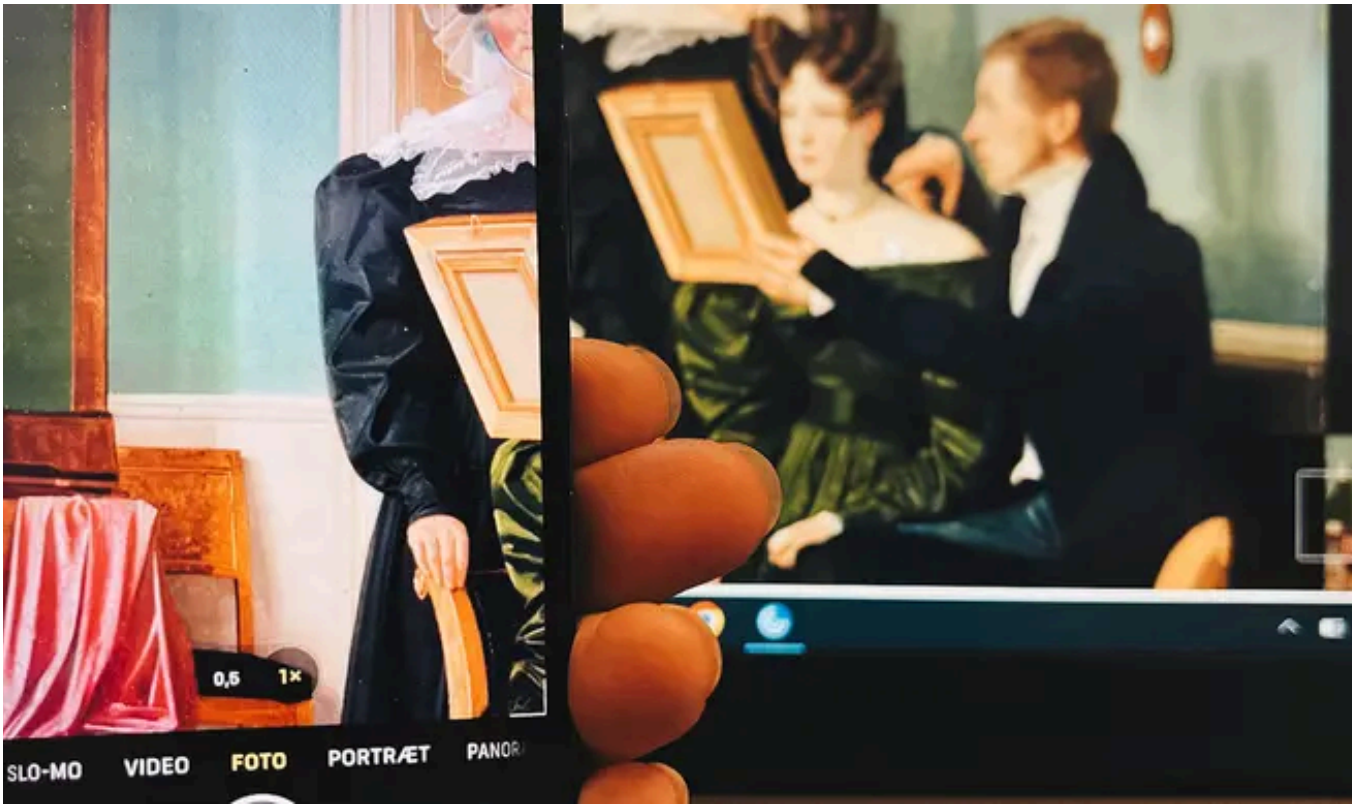
SMK Connect
Hvor kunst & undervisning mødes

Dansk Guldalder

Formålet med forløbet er at lade eleverne undersøge kunsten fra den danske guldalder gennem forskellige materialer og digitale værktøjer, for herigennem at perspektivere historien til deres egen samtid.

Når I har afsluttet forløbet, har eleverne bl.a. arbejdet med:

- Automatdigt
- Postkort fra den danske guldalder
- Lydlandskaber
- Billedmanipulation og iscenesættelse

- Reels med udgangspunkt i et kunstværk

Kunstværker brugt i dette forløb

- En dansk kyst. Motiv fra Kitnæs ved Roskilde Fjord af Johan Thomas Lundbye
- Familien Raffenberg af Wilhelm Bendz
- To stående modeller af Vilhelm Lundstrøm
- Livshjulet. Januarbilledet af årstidssuiten af Asger Jorn

Udarbejdet af SMK Connect

Klassetrin

Udskoling

Indhold

5 lektioner og 10 minutter

Øvelse

Automatdigt

10 minutter

Formål

At sætte ord på deres umiddelbare tankestrømme og "slippe kontrollen".

At åbne værket med deres egne ord.

At bidrage til flerstemmighed og flertydighed.

Sådan gør I

Uddel papir og blyanter og bed eleverne notere det ord, der allerførst falder dem ind, når de ser værket (kun ét ord!).

Lad eleverne kigge på værket.

Det er vigtigt, at eleverne ikke tænker over, hvad de skriver, men noterer deres ord ned så umiddelbart som muligt. Det er også vigtigt, at du venter med at forklare, hvad øvelsen handler om, da det ellers kan modarbejde øvelsens hensigt med at skabe "adgang til det ubevidste".

Når eleverne hver især har skrevet et ord, giver de deres papir videre til den, som står til højre for dem. På det papir de har fået i hånden, skal de igen skrive et ord. Når alle har skrevet et ord, rækkes papiret endnu engang videre.

For tredje gang skriver de et ord, som umiddelbart falder dem ind, mens de ser på kunstværket. Papiret rækkes igen til højre, således at alle nu har et ark, hvorpå der står tre ord, de ikke selv har skrevet.

Forklar baggrunden for øvelsen: At "automatdigt" var en reel arbejdsmetode, som surrealisterne brugte for at få adgang til det ubevidste og skabe nye betydninger – de var optaget af det

tilfældige møde mellem ting, der normalt ikke hænger sammen. Øvelsen demonstrerer netop, hvordan tilfældige sammenstød af ord og indtryk kan skabe ny betydning.

Digtet læses op.

Opsamling

Undersøg digtet sammen. Er der nogle ord, der går igen? Er der modsætninger? Hvilke ordklasser er repræsenteret? Er der ord, der overrasker?

Diskuter hvad der opstår, når ord uden sammenhæng støder tilfældigt sammen i et automatdigt. Hvordan adskiller øvelsens arbejdsmetode sig fra elevernes normale måde at arbejde på?

Hvad synes de om resultatet, og hvilke muligheder giver det at arbejde med det ubevidste?

Kunstværker

Titel
To stående modeller

Kunstner
Vilhelm Lundstrøm

Titel
Livshjulet. Januarbilledet af årstidssuiten

Kunstner
Asger Jorn

Titel

Livshjulet. Januarbilledet af årstidssuiten

Kunstner

Asger Jorn

I SKAL BRUGE

- Et kunstværk
- Papir
- Blyanter

Opgave

Postkort

1 lektion

I denne opgave rejser eleverne ind i et værk fra perioden 1800-1900 og sender værket som postkort til en nær ven eller et familiemedlem. I postkortet beretter de om stedet, atmosfæren og de oplevelser, de har haft på "rejsen". Opgaven har til hensigt at styrke elevernes forestillingsevne og lader dem sanse værkets stemning og atmosfære, og med deres egne ord udvide fortællingen i værket.

En hilsen fra...

1 lektion

- Lad eleverne vælge et værk fra open.smk.dk fra perioden, som de synes godt om.
- De skal skrive 10 stikord ned, som de kommer til at tænke på, mens de kigger på værket.
- For at spare tid kan du på forhånd printe et udvalg af værker ud i A5 format, som de kan vælge imellem.
- Tal evt. om postkort-formatet og vis eksempler på et rigtigt postkort, som du måske engang har modtaget.
- Hvad vælger man at skrive? Hvad er det mest essentielle, når der er begrænset plads?

Fortæl eleverne

- Forestil dig, hvordan det er at være på det sted, du ser på billedet. Sæt særligt fokus på stedet og stemningen – hvordan du oplever den? Hvilke tanker gør du dig, lige dér og nu
- Udvælg nogle af stikordene, som du vil arbejde videre med. Skriv et postkort. Lav først en disposition, inden du skriver på det printede kort.
- Hjælp eleverne med at zoome ind på stemningen – fx ved brug af tillægsord. Sæt sanserne i spil.

Opsamling

- Overvej om I vil lave en fysisk postkasse i pap.
- Smid alle postkortene deri. Tag et par postkort frem i starten af timen de kommende par uger og læs dem op, så guldalderstemningen drysses henover (dansk)timerne i det næste stykke tid.

I SKAL BRUGE

- Eksempler på postkort
- Print af værker i A5 format
- Blyanter

Opgave

Lydlandskab

1 lektion

Vi kender lyden af bølger i havet, og grene der hvisler i vinden. Men hvordan lyder solens varme og pigers smil?

I denne opgave kan eleverne undersøge stemninger og fortællinger i et værk ved at eksperimentere med og skabe en lydside til værket. Opgaven har til hensigt at udvide værkforståelsen ved at aktivere elevernes sanser.

Hvordan lyder værket?

1 lektion

Eleverne går sammen i grupper på 4-5 elever.

Gruppen vælger et værk fra en specifik tidsperiode eller et tema, som de ønsker at arbejde med. For at spare tid kan du i forvejen lave et udvalg af værker fra SMKs digitale samling, som grupperne kan vælge fra.

Lad eleverne 'træde ind i værket' og forestille sig, hvilke lyde de kan høre; f.eks. vinden, fuglefløjt, hestesko, snak, fodtrin, knirken, vasketøj, insekter osv.

Eleverne noterer 4-5 lyde, som de synes er spændende.

Udlevér arbejdsarket "Storyboard" og lad eleverne sammensætte rækkefølgen af deres valgte lyde. Hvilke lyde er kontinuerlige? Hvilke kommer og går? Er nogle lyde højere end andre?

Eleverne skal nu tilføje lyde til værket ved at lave deres egne lydspor.

Åbn Skoletube og find programmet WeVideo. Her kan de både optage lyd selv eller bruge programmets bibliotek af lydeffekter. Der er også mulighed for at finde musik, som de synes passer til stemningen.

Husk at bede eleverne uploade deres kunstværk som baggrundsbillede, inden I eksporterer filerne. Lydlandskabet må maks. være 1 minut langt.

Opsamling

Lad eleverne præsentere deres arbejde for hinanden. Tal om, hvad tilføjelsen af lyd gør ved fortællingen eller oplevelsen af værket.

Se en guide til hvordan du bruger WeVideo her.

I SKAL BRUGE

BILAG

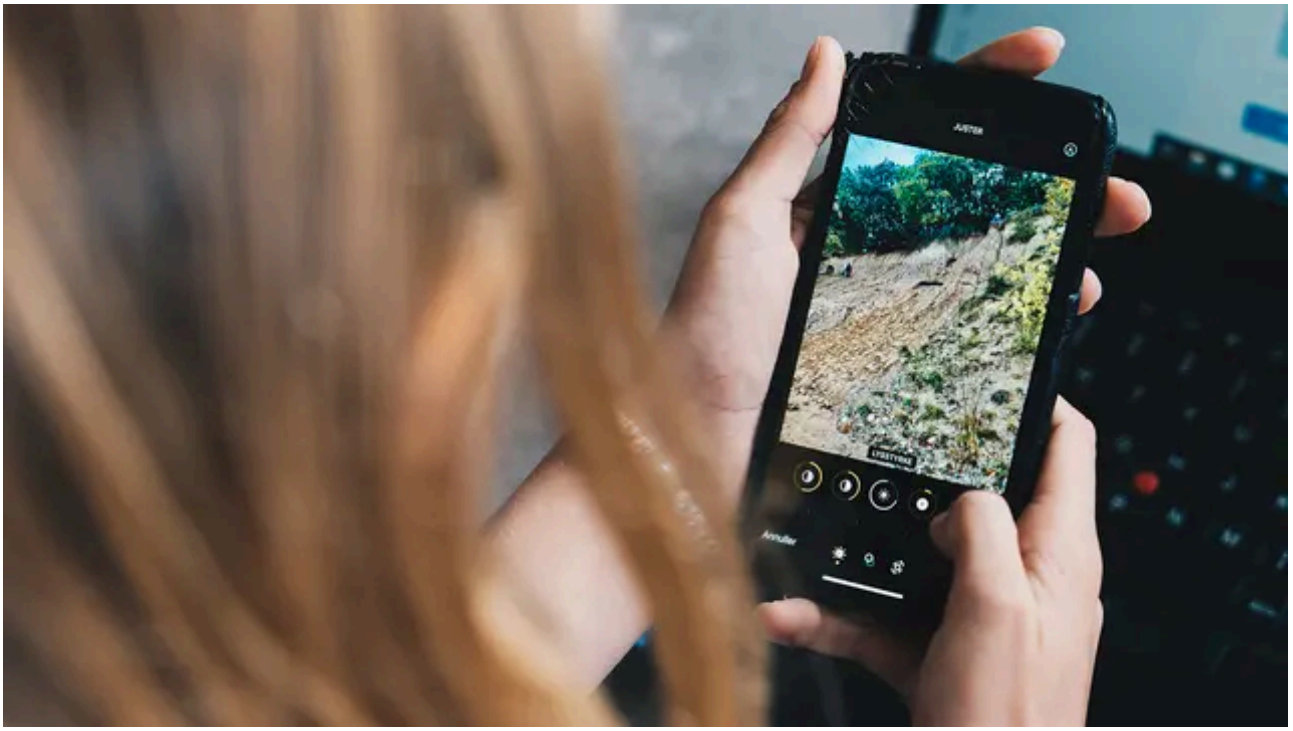
- Kasse med forskellige materialer, som eleverne kan lave lyde med fx: papir, glas, plastik, noget rillet, grene, stof osv.
- Computer med internet og mikrofon.

- Storyboard til Lydlandskab.pdf

Opgave

Billedmanipulation

1 lektion

Tænk hvis man kunne spole tiden tilbage eller bringe personer fra fortiden til nutiden?

Eleverne skal nyfortolke et værk ved enten at iscenesætte sig selv i et guldaldermaleri eller integrere personer og motiver fra værket i deres nutidige (by)landskab, og dermed eksperimentere med fortælling og stemning.

Billedmanipulation

1 lektion

I grupper på 3-4 skal eleverne vælge et maleri fra guldalderen, enten med et landskab eller et bymotiv. For at spare tid kan du på forhånd udvælge kunstværker fra SMKs digitale samling.

Iscenesættelse

- Med afsæt i det valgte værk, skal eleverne vælge at fotografere et sted eller dem selv. Bed eleverne tænke over hvordan værket og det, de fotograferer, skal spille sammen. Tal om betydningen af perspektiv, komposition, farver, kropssprog, mm.
- Eleverne skal nu enten selv indgå i kunstværket eller lade personerne/motiver fra kunstværket indgå i det (by)landskab de har fotograferet.
- Brug programmet *Collage maker* som kan findes på Skoletube. Her kan eleverne uploade deres billeder, klippe ud, fjerne baggrunde og tilføje effekter. Du kan også bruge programmet *Photopea*, som er mere avanceret.
- Bed eleverne tænke over, hvilken fortælling/stemning der er i deres valgte kunstværk? Hvad ønsker de at tilføje/ændre ved kunstværket, som giver en ny og interessant vinkel på fortællingen/stemningen?

Opsamling

- Lad eleverne præsentere for hinanden. Tal om hvilke virkemidler eleverne benyttede og hvordan det har ændret det værk de valgte eller det sted de fotograferede.
- I kan perspektivere til guldalderkunstnerne, og diskutere om de manipulerede med virkeligheden dengang?
- I kan også tale om hvor og hvornår man manipulerer med billeder i dag – og hvorfor? Måske manipulerer eleverne selv med virkeligheden – i så fald på hvilke måder? Og hvorfor?

Se en guide til hvordan du bruger Collage maker og Photopea.

I SKAL BRUGE

- Mobiltelefon der kan fotografere
- Computer med internetadgang

Kunstværker

Titel

En dansk kyst. Motiv fra Kitnæs ved Roskilde Fjord

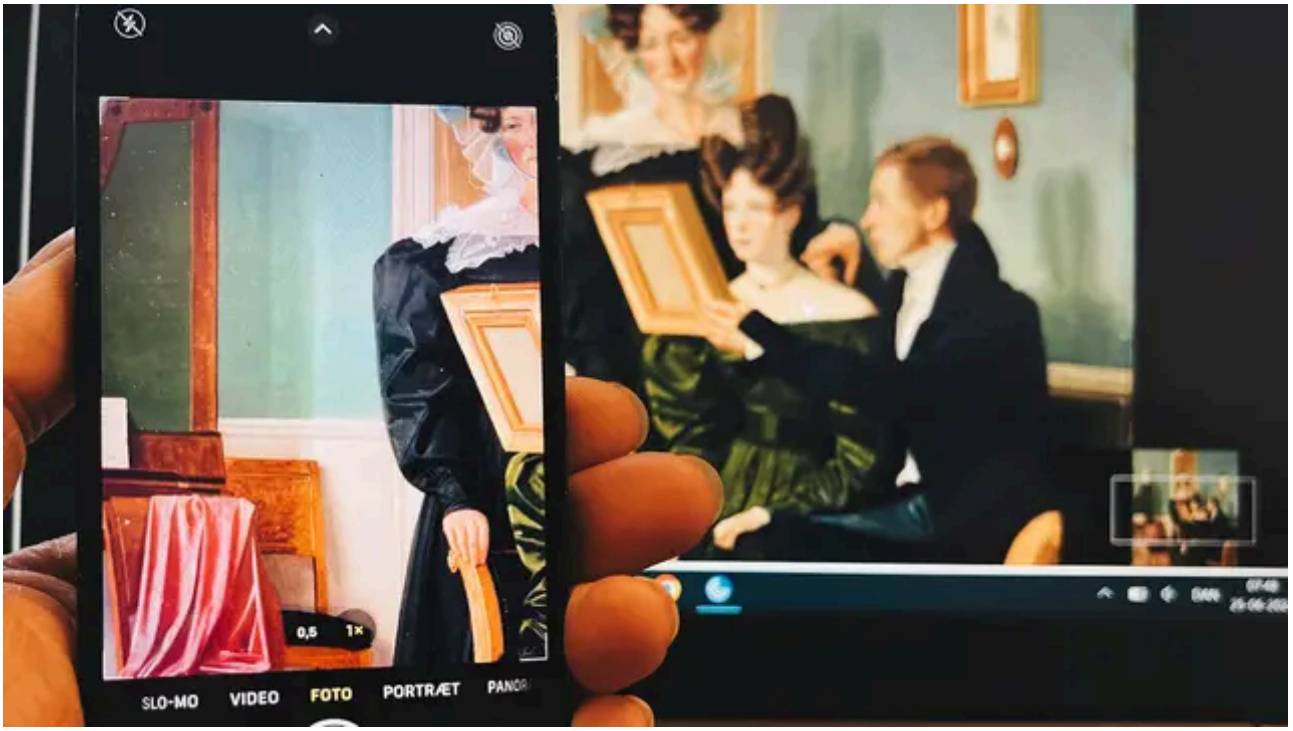
Kunstner

Johan Thomas Lundbye

Opgave

Video-parafrase

2 lektioner

Forestil dig at H.C. Andersen gik med kasket?

I denne opgave skal eleverne perspektivere til nutiden og lave en parafrase til et guldaldermaleri. I parafrasen skal eleverne iscenesætte sig selv med egne rekvisitter og give historien et moderne twist.

Videoproduktion

2 lektioner

Inspireret af reels og videoer fra sociale medier, skal eleverne producere videoparafraser over portrættet af Familien Raffenberg.

Storyboard

- Lad eleverne udfylde storyboardet, inden de går i gang med optagelsen (se bilag).
- Eleverne skal iscenesætte værket som en del af en fortælling i tre klip af 15 sekunder hver: Det første klip skal vise scenen, der finder sted lige før situationen i værket. I det næste klip skal de indtage positionerne fra værket og genskabe det. Det sidste klip skal vise, hvad der sker dernæst, dvs. forestille sig en slutning på fortællingen.
- De skal udvælge baggrundsmusik til hver scene, og de skal udskifte mindst tre genstande i værket til "moderne" genstande fra vores egen tid (det kan både være objekter, møbler og beklædning) og dermed se, hvordan de kan ændre værkets fortælling.

Optagelse

- Under bilag findes produktionsforløbet beskrevet i trin, som du kan printe ud og give til eleverne. Hjælp gerne eleverne med tidsplanen for, hvornår de skal gøre hvad.
- Eleverne skal bruge deres telefoner til at optage med. Herefter skal de åbne programmet WeVideo, som findes på Skoletube, hvor de uploader deres klip.
- I programmet kan de redigere videoerne og tilføje lydeffekter og musik.

Præsentation

- Lad eleverne præsentere deres videoer for hinanden.
- Saml op undervejs og spørg ind til elevernes til- og fravalg.
- Hvorfor udvalgte eleverne netop at udskifte de genstande? Hvad synes de, det gjorde for historien at iscenesætte den, netop der hvor de valgte? Var der noget særligt de blev inspireret af?
- I kan samle alle videoer til en slags familiealbum. Hvilke varianter af familiekonstellationer har I skabt? Var der noget, der gik igen, og noget som skilte sig særligt ud?

I SKAL BRUGE

- Telefon
- Print af storyboard
- Rekvisitter
- Kostumer

BILAG

- Storyboard.pdf

Kunstværker

Titel
Familien Raffenberg

Kunstner
Wilhelm Bendz

Om SMK Connect

SMK Connect gør den kunstneriske kulturarv levende og anvendelig for landets elever. Det sker via modul-opbyggede, nøje tilrettelagte undervisningsforløb, der kan bruges direkte i underviserens planlægning.

Udgivet under CC BY-SA